

at give Lønningstillæg til saa høje Lønninger, som der er foreslaaet. Jeg omtalte under Finantslovens Behandling ifjor, at jeg godt kunde være med til at give Lønningstillæg til Lærere, der havde under 800 Kr., men efter de leverede Overfigter over den sidste Ansættelse af Reguleringssummerne, ser man, at disse ere betydelig højere efter Ansættelsen i 1876 end efter den i 1866. Jeg vil altsaa anse det for at være passende, naar man skal gribe i Statskassen og give Lønningstillæg til Lærerne, som ere kommunale Embedsmænd, at blive staaende ved at give Lønningstillæg til dem, som have under 1,000 Kr. Jeg tror, det er særdeles passende under de nuværende Forhold. Som bekendt, er der saa mange Ting, som man kunde ønske ordnede paa den ene eller anden Maade i vort Skolevæsen. Der er jo Lærere, som slet ingen Børn have i deres Skole, uagtet det er en Statskole, idet Børnene gaa i Friskole, og disse kunne jo faae deres Tillæg ligesaa fuldt som dem, der have 100 Børn i Skolen. Jeg har hørt omtale en Lærer ved Lemvig, som kun skal have 8 Fattiglemmers Børn i Skolen, og der tror jeg, at 1,000 Kr. er en anstændig Betaling for Undervisning af 8 Fattiglemmers Børn, og maatte kunde der findes mange Exempler af lignende Art. Jeg tror altsaa, at det vilde være det mest passende, om man kunde blive enig om at stille Forslag til tredie Behandling om kun at give Lønningstillæg til alle dem, der have under 1,000 Kr. Hvad angaar Embedsmænds Lønningstillæg, som jeg ogsaa omtalte i Fjor, da nævnte jeg netop det Tal, som er udtalt af det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgfreds (Kjær) i Dag, nemlig 2,400 Kr., og jeg finder det passende og anstændigt at give Lønningstillæg til dem, som have under denne Lønning. Embedsmændene ere vist under de nuværende Forhold mere heldig stillede end det store Antal af Landets Skatteydere, Landbefolkningen er endda ikke den, som er uheldigt stillet, og jeg vil minde om, at efter min Mening ere Gaardmandsklassen og de større Husmand endda ikke saa uheldig stillede; de mest uheldige ere de meget smaa Proprietærer, der have stor Gjæld, og som jo skulle svare deres Rentpenge, endvidere en stor Del af Handels- og Haandværksstanden, for hvem Alt staar omtrent stille, for saavidt de ikke foretrække at sælge paa en aldeles usikker Kredit. Dette behøve Embedsmændene jo ikke, de faae Kontanter i Lommen, og de have tilmed det store Fortrin, at, naar de blive gamle, faae de Pension, og det har Landbefolkningen ikke. Jeg skal ikke denne Gang udtale mig videre om dette Punkt.

H. Jensen (Marhus Amts 3die Valgfreds): Ja, jeg tror dog ikke, at den ærede sidste Læser havde fuldstændig Ret, naar han vilde afvise Lærernes Løn i Genhold til, hvilke Indtægter Samfundets Medlemmer i Gjennemsnit kunne siges

at have. Det forekommer mig, at Lønnen til Lærerne som overhovedet Lønnen til Folk, der skulle offre deres Tid og Kræfter i det Offentliges Tjeneste, maa være en saadan, at Folk overhovedet ville udføre den Gjerning, der skal gøres, for den Løn, som bydes. Vil man ikke tage dette Hensyn, saa vil man komme til at tage et andet, nemlig dette, at Kræfterne ville synke i samme Forhold som Lønnen, og at man altsaa ikke vil kunne faae Folk, der paa en tilfredsstillende Maade kunne udføre Gjerningen. Denne Betragtning tror jeg, at man netop nu i en ikke saa ganske ringe Grad ogsaa kan anvende overfor Lærerstand. Den Lønning, man nu i en Række Aar har budt den danske Lærerstand, er jo fra alle Sider erkjendt for at være overmaade ringe, og det er vistnok snart paa Tiden, at man maa gjøre Noget i den Retning, dersom man ikke vil løbe den Risiko ikke at kunne faae dygtige Kræfter ind i Skolens Tjeneste. Den Afgang, der har været fra Skolelærerseminariene i de senere Aar, og overhovedet Manglen af yngre Kræfters Tilgang til Lærergjerningen synes at være et temmelig talende Vidnesbyrd om, at der er Noget i Veien paa den Kant, at der begynder at udbrede sig en almindelig Bevidsthed om, at Lærerstand er slet stillet, og at dygtige og gode Kræfter kunne ganske anderledes bedre søge Erhverv paa andre Maader. Jeg har ønsket at gjøre nogle Bemærkninger til Forord for det Forslag, der er stillet af Udvalgets ærede Drøfser paa S. 1165 angaaende Lønningstillæg til Skolelærere, og det glæder mig da, at, uagtet Thinget gjentagne Gange har havt denne Sag til Behandling, og uagtet vi ikke ere komne saa vidt, at Lærerne have haat nogen virkelig materiel Nytte deraf, saa er man dog kommen saa vidt, at man ikke behøver at tale om Trængens Tilstedeværelse, fordi Ingen mere modsiges den, fordi den erkjendes fra alle Sider. Et andet ikke mindre vigtigt Punkt for Sagens Gjennemførelse i denne Sag, som vi ogsaa nu kunne være fri for at tale om, er, at man nu fra alle Sider erkjender, at et Lønningstillæg kan opføres paa Finantsloven. Naar man erindrer, hvor mange og lange Taler der er ført her om dette Punkt, hvor stor Modstand det har mødt baade her og andet Steds, saa kan man selvfølgelig i Sagens Interessse kun glæde sig over, at man nu ikke behøver at offre mange Ord paa dette, som anerkjendes fra alle Sider. Det, som jeg nærmest har tænkt paa at ville gjøre opmærksom paa, er dels selve Tillægenes Størrelse og dels Fordelingsmaaden, efter de Udtalelser, vi hørte af den høitærede Finantsminister. Jeg holder nu for, at den saakaldte Maximalgrænse, der er sat ved 1,600 Kr. paa Landet og 2,000 Kr. i Byerne, helst burde stryges, og det af den ganske simple Grund, at det forekommer mig ikke, at der er noget Lærereembede af dem, der her er Tale om, som er saa høit lønnet, at der i Virke-